

Сынагы
3 харчы

Мангын бэрэгтүүр бостуук үнэлэнэ, бэрини,
дээх үлэтэ үүт дэлэйнтин мэнгэлээр.
Мангын мэл куйаары, үн.көйүүр элби, от үүчү
мэчиринг дэлэйнэ. Дээ, маных элгиттэхэ нээг
үүт мала үрдүүрүн бостуук үлэтэ бичатчи быһаа
ры. Оуоха нин бостуук үлэтин табан тэрийбит
ол үрүн гунагы өлгөмнүк ылмаа.

А. ЕГОРОВ

◆ ПАРТИЙНАЙ ОЛОХ: ССКП БК ТЕЗИСТЭРИН ДЬҮҮЛЭЭНИ ◆

— Халхаанын аахны са-
нга механизмыг кири-
нэмиг преиспуннар
вардүүлгэ эшнэтгээбэт,
тэрэ үлэни улаханын
атахыар. — дигтэ ССКН

Ити курдук, кэсэтинилэ
сүрүннэригэ уларыта тү-
тууу өйөөхүн, өссө ду-
риэтээн уонна кэпэ-
һини наадалаары бэллэ-
тэһиэ.

ТЭРЭЭНИНЭ СУОХ МУННЬАХ

—Партия чилиэнзари
аттестациялаахын — са
май сөптөөх,—дигр ССК
чилиэнэ, «Союзнечати»
отделениетын пачальнигы
М. П. Аманатова.—Кэл

В. СОЛОВЬЕВ

БИЪИГИ ЗОНАБЫТ

Агитационалар кутала-
хыларыгар билингвист
билиги ккис мнестез
иабит. Ол эрзери оолор-

...зависит от выбора, зрел-

себүлөөбүз, нэргэнийн үсүүтүн, бааван аны
хытга сүбэлхэн баран, тэры олус бийнээтүн
20 муунаан турунтах бо, Дээ бу хачы үүтэй нээ
рооскуу (эрто мээхэн, ма эбит, мооннуларытга
нара 35-тг эгэ) көрүүбөр, баалаан туруорабын. Ит
ылбытым, Хайхан куурагт, наһаа бэрээдэктээ
тахса сэлдээр спе- ыраа, Клеткада эбит
циалистар бороонирбун, буудал, мангын төлөх
көрөн баран үс борооскуу, Аүүнү ситиһээ суох эби
бун «саяан» хытга суох, пин.

Түзүгүр Татьяна Прокопьевна курдук кырдыгастар үлө бу көрүнөтүлсөн, арендадалахы принциптеригер олокурары ааран-суоттан үлөлөтөтөрүнө, кырдын дадан этн дэлэтинге улахан ылазты килдэрэхтэр эте.

А. МАКАРОВ,
тахымат аналл. корр.

Биһиэхэ эппиэттиллэр

КЫАЛЛЫБАТАХ ЧУЛЬМАН

В. Саянский фотота.
ССТА фотохрониката.

Ийнхэн зэвсэгжэ Мыры-
лада бээрэн үрдүнээд
запскальыр нуун онго-
буллубутун туһуан су-
рууллубта. Шефтаэхтэр-
бит Чудьманнаады ГРЭС
комэлөрүнэн уматыгы
сүүрдэр турбалар, будна-
хуруо онгобуллубутара
милдлыбата.

Т. СЕДАЛИЩЕВА,
ОГИТЗОНА НАЧАЛЬНИК.

Үчүгэй түгэни туһаныхха

Қырымның тағыналары кезінде көптеген адамдар бол-
ды. Олардың арасында ың-
ғайлаушылар, коммунисттер, ақ-
саяси бұлтандар, бұлтандар
болды. Олардың арасында
29 күндері Пәкістан през-
иденті Зил-Уль-Хас прет-
терминистр болды. М.
Х. Дукунджон уақыт
ны, пәкістанлық чин

президентийг буцаа, цэвэр «демократидыг ох-суу» бичигийнхэн сана-лаа. Нэгнү хятадм тэн-гэ бэйснэ уонна прези-дент нэгнү ардынхыг-ар Афганистаныг сыйн-нах политическый сүрү-нүннү түбүнн мүүс у-таргы Икенаваа илин бат-тамныг сөбүлөнннн олох-хо нүүлэринг бислэр-кестөр хайдыгнылар баал-дын солотга.

Үсөсүзбүт биһиыны, найгыны биһазарарыгар «Таймс оф Индия» хаһыат Докумеджо кабинета уонна национальнай ассиблеси Менисаттаагы собуһаһын түүһүрөни уонна олоххо киллэрин суолугар Пакистан административта мөһөйдүр үсөсүтөр, тэ дуудуһуутугар утары турбутун билиэтэзүт. Пресса Менисаттаагы собуһаһын илин баттаммытын да көннүттөн американыспай уонна атин тас дойдудардаагы сааһан сабиһан итиэһэзэ тургиларын хааччылар собулэһин. Эзэх афганский оппозицины салгыы айуур курсу адыныы түмүгүр президент уонна правительство илин ардыларынаагы сыймаһиһаага тыһааһын өссө ордук улааһытын билиэтэир.

Хардарыга сыйнаама-
намыр принциптерин ту-
тунан афганскай-паки-
станскай союулааи при-
циптерин, чуолаан ис-
доммаларга орооусунат
булооу итисини интервен-
цилтан аймаастамы ту-
тунан эбалеэтегистибэлэри,
кэли туран, Афганистан
кыраныссатыгар уонна
онтон аһары Афганистан

лэтэр. Тийээр, Афгани-
станы утары үүнэ-төһинэ
суох провокационный про-
цессада салгыы ыһыт-
тар, онно Пакистан прези-
дентэ бэйэтинэн активнай-
дык кыттар.

Советский Союз Ислама-
бад болоромотун Икенес-
сий союуһунналары кэли-
ти уонна атын да чыччы-
ларымгар тардар. Исламбад

территориялар. Пакистан, ыаралаттары килдерен туран, сарин саптарин улахан партиялара бырадылаллар. Франс пресс агентство батиштинрин курдук, «пакистанецтар сарин саптак караваппар Пакистантан Афганистанга турганинг отен

кироллариғар кемел-
бөлдөрө... «Пакистан —
дизан суруулар «Вашингтон
поста», — Холбоулуктаах
Штаттар, Китай уонна
Саудовский Аравия... ба-
йыланнаа кемеллөрүн быыс-
тала суох түбэрдик систе-
матын харыстанан кавалла-
рыыга тутуах элементинэн
буолар».

[illegible]

Соретский Союз Ислама-
бад болдомтотун Женев-
сий сөбүлөнүүлери келиш-
ти уюмга атын да чакчы-
ларыгар талдар. Исламбад

бухаларына Афганистан
не дымадаларыгар ороо-
пот тулуунак абаастаап-
тибети халбага суох
тулууох буолун эринер
бита. Ол эрэри бобаты-
лар хаамыылара ити
эринэрнэллэр бигэрел-
лэтэр. Вакустан оттуган
сэбиллэннэллэх орооуу өс-
со ордук кыах кыамыдан-
ыэ. Онтук орооуу быһа-
чы чачыларыны этэн Аф-
ганистан ТДМ ХНТ Ка-
буллаары прудетантала-
ствотыгар дууһунаттан
тахса кеталары ыыппыта.
Миһааха Пакистан отту-
тан Женеватаабы собуу-
һинни илэ-чачы көрбүнн
көрөн оорон СССР уонна
Афганистан Республиката
сэриктэри таһаарыы гра-
фигар сыһыаннаах со-
төөх түмүгү өгөстүөхтэрэ.
Исмабад быраабы ута-
ры дыһыһыларытар хар-
дары быһаччы дыһалла-
ры ылыахтара диван сэр-
тан СССР ТДМ сайабы-
лыаннаы оңорбута. Ити
орооуу саданар түбөлү-
түгэр Советскай Союз бы-
һы-майгы туту моддуйу-
рын оңорор быраабы ба-
һэтүгэр хаалларыһына.

Москвагаады советский-американский үрдүк та-
лымнаах көрсүүнүү кэни-
гэр советский өртү үс-
кэбят быһыыттан-май-
гыттан дыксийинини эли-
тэ, Женеватаады собула-
нини тогуу суоһуохтаах
зуһабан содуларын ий-
быта. Ити собуланин
ССРС уонин АХШ ил-
сэн быһаччы кытты-
лаахтары кытары бириг-
политическай сүрүннэ-
һингэ суолу арыбар док-
куонига илти баттаабыт
бастагы түбөлүктөрүнэ-
буолар. «Биһиги бу сы-
рыыга ити үтүө түтүни си-
тэһилиһинэ, ол ыраахха
тиннэ содуллаах буолуодо
уонна атын регионнара
маннаах маарынньыр про-
блемаларга сыһанан,
һынга сабыдыаллаада».
— диир баһытээбитэ М. С.
Горбачев АХШ президе-
нт кытары көпсөтүүлэр
түмүтүннэһэрингэр пресс-
конференцияда.

Алс дойдутаагы обще-
ствонан үрдүктүк сынал-
даммыт Женеватаагы со-
бүлөнүн бары континен-
тарга ажалзэх сүрүннө-
лүннөз түтө холбобурун
буолуох тустаах.

А. БИРЮКОВ
(СССР)

Хааччайны
эйгэтигэр

Кэппийкэттэн
сабаламмыт кэһиилэр

Сотрудниками ербийон марайышчыларыгар уонна остолубуйдарыгар табыар уонна эргини хаачыстыбатын тосударствнай инспекциятын Саха сиринээҕэ управлениетын бэрэбиэрээлиир бырыһээдэтэ сырытта. Вэрэбиэркэ эргини уонна сыһана быраабылаларын кэһиилэр баалларын арыйда.

Сыяналары ыгытга үлгө
ордук мөстөх базалыан-
на Чурапчытаары асого-
буйга (сабиздесей Поро-
дичан Н. В.) уоксавыт.
Холөбур, икис катө-
риялаах сүөхү этиттэн
онгохулар бастагы уолна
икис булуудалар сыан-
алара 1 харчыттан 2 хар-
чыга дирир үрдөтүлөн,
клиннэртөн 418 солк. ор-
дук алынылат.

Бүгд остолюбуойга нэвддэг бүлүүдэллэри бэлмнүүлэллэриг технологический картаны туһаммаккалар харах керүүтүнэ тодороллоор. Ол, билэн турар, маадын таба буолбат. Холубур, нэвдэр Алессея Н. А. 200 ыстааан компоту бэлмнүүлэллэриг уопсайа, 1,5 кг сакхары, ситэ купатах, Бородуукта 1 кг сыаната—1 солк, 35 харчы, Оттон плова 3 кг эт ситэ туһаммаллыбатах. Онон клиентэригүн бараста 18 солк, ордуу ылбыттар. Эмиэ манна хас бирдия бэрэскигэ 5 грамм эт итэрс угуллар. Бэрэскириг 142 үстүүн, бирдингэ 21 харчы сыналаах бэрэскини атыуула угуула. (Бэрэскирүл көмссөнүнэй атыуула онтобулбуттары).

Балаһманһа кондитер-
сай сыхаха эмиз бордо
суох. Олуһу 10 күнү-
тэн савалаан муус устар
18 күнүгөр диэри кэһи-
марна 24,3 кг киһилэ
3 солк. 65 харчылаах
лэһэн уонна киһилэ 1
солк. 45 харчылаах 15,5
кг «аракис» ариэхэ туһа-
ныллыбакка тобохтоммута
өөһүнэ. Сыха ситэ ту-
һаһаахха тобого барыта
111 солк., ол эбэтэр
кэһиһэртэн иттиһини ор-

дун мэдэгддэг. Манна
кондитерский онгохуныг
бэлдэмэрийн технологийн
хөдсөл: ондо баарын
үрдүн бүрдүүг снэдэм.
мат. Онгоху асоримена
олуу аймах. Аасны снл-
та оройон бир олохтоо.
бор баарууца 6 сол. Н
харчлаах кондитерский,
12 сол. 12 харчлаах
нууларнай онгохуна
бэлдэмэрийн. 3 сол.
61 харчлаах полуфабри-
каттар аймахуныг.
Игн атын оройоннаг
түгээтэх бичгын нр.

Барэснийн онгороочулар (старший кондитер А. П. Собакши), бодомжийн технологийн хайн туран, ариллалт эт арьмаг бууданга, ууга буна-риллар лууту гушлагтар. Ордорбуу бородуукта-ларын бариларыгзылжигинг магна тоилла 14 солк. сыналалх 4,2 кг до-руча. 6 солк. 49 харты сыналалх 6 кг ариллалт эт сята ту-халыгзылжигинг. Ити барыта 99 солк. 42 харчыга тугиллар.

[illegible]

Барабизрне оройуон ма-
гальмынарыгар киллэн
тиердэллнэ. Малтэбун
эмэс арылда. Хатыгы бо-
родукутатын магалымы-
гар рейдэ сымдыбыт ку-
нугэр киллэн олох да ари.
дыллыбата. Ити бикр эрэ
түбэнтэ буолбатадын тулу-
нан атыллаһааччылар
этэллэр. Эбэтэр олус ары-
бак киллэн адалыллар.
Хатыды бөһүлгэр 800
киһи оморор буоллазын,
муус устар бастагы күнү-
гэр 640 устууна бухаана,
ити кэзэнтөн түөрт хонон
эрэ баран 640 устууна бу-
хаанга адалыллыбыт.
Кочнеру да сууттаан көр-

дэххэ хамна ашигтайн дээр
бүсгарын тахсар. Район
гребсоон үлэһитэрин нь
наймагтарыгтан дьон сууд
суух хэмизгэр 7 км сирх
хааман оройуон кинигтэн
килгэр атыслаһарга ху-
һаллибгтер. Олохтоохтор
килгэр хачыгыбата мөл-
товун туһууан эвигэ эгэл-
гэр

Оройдон кинийнхээд
«Кишлаг» магаданынхаа
прилавок анхныг сэтгэр
«Үгсүүлэр уонна этинлэр»
кинжаларыг 5 үгсүү суу-
руллубут. Онтон 2-тигэр
кишлаг хаачыстыбага мол-
дого, 2-тигэр асортизна
адыага үйлдэлибэт, бир
үгсүү хаачыстыбы культу-
рата намыбаар кинрибит.
Од дээрэ тувашинаах үл-
хинтэр ний үгсүүлэргэ эл-
чинтэр бирэ, дьахлы ыла-
нинтэр. Үгүү атымыдны
магаданынхаа «Үгсүүлэр
уонна этинлэр кинжаллар»
подсобнай хоско суруллу-
бут. 1985 сылтан унагыл-
да никс. Оттон нги кинигэ
магаданынхаа сылдыз
дон бары көрөр гына көс-
үүлээх энэстэргэ сурул-
духтахх, кинрибит үгсүү-
лэргэ этинлэргэ тута эл-
пинэ бериллэн, дьаһал
малылан өлнөхтэ. Ону
болромто тас өттүгэр хаал-
лары дьон кинжалратыгар
кыһамат буолуу туһунан
арэ этнэн сол.

Манник бэрэбиэрэ оройуона 1988 сыл сэттининиэ аһиэ ыһыттылыбыта. Ити уһаа дааттамыт итэвэстэр оччолорго ыһаа араллыбытара. Ол эһэри ханын да хамсаанын талаараллыбатах. Оттоол ой районтребска салаататта контуруолу, ирдэбилдэ моһоллуттун, байаһиэ эбэһиниэни устуммутун дунуһа этэр. Оһуһ даһаһи буолан 1988 сыл устаттаһа бэрэбиэрэ кэлэһи барыһын кэһиэ киһилэр биһи да маһаһиһиһи бэрэбиэрэһи ыһаһаһаһаһа.

Вэрэбніарка бу түмүт райсовет исполкомун административнай комиссия тыгар дыһал ылыыга ытылыһа.

Л. БАРКАНОВА.

В. ШИМАНСКАЯ,
ударственный эргизин
емцилтин республика
ы упряденнетын го
роственной эргизин
инспекторлана.

КЫРАЧЛАНАР КУННЭРЭ

Чансгүрээдэй ово сады, гар нитээччи В. С. Ерсева бэлэмнэний боловчун салайар Вера Семеновна үлэтгээр ишам, нымлаарын, нэгж билин, лээжин, оволооро олус со, бүлэтэрин төрөнпүтэр бэлэнтниллэр, аттеста, цонкай комиссия да бигэргөлгөтэ. Ово садын нитээччилэрэ нэбилэниэ оргогтууар педагогический билинин тарбатынга бы, ланнвоах үлэни ытталлар.

Орону эх-хаан өттүнэй сайыннарынга утумнаах үзэс барар. Медсестра О. Н. Матвеева цэбди, гүрдэр процедуралары ытган, иннинээдэй сылы

кытта тэгнээтэххэ 1987 сылта ово нааддынгын 21.1 бырыһиан аччаата.

Выйыл төрөнпүтэр ово садын кытта сибэстэрэ баталча бодоргоотэ. Төрөнпүтэр Е. И. Филиппова салаататынган тагас суулар, сага динэни тутууга, муус ылымтыгар, тэийннэгэ, о. д. а. үлэлэр, тэ кытанылар. Муннаах, тарга сылдыкы, үгренниктарга кытаны сэргэх-сийдэ. Бэлэмнэни бөлө, дөр сылдыкыт 10 ово төрөнпүтэрэ оонньуур плоцадидча аналч хачмаллар оосордулар.

— Уларгыта тутуу 1986 дик тымаа билиги да кол.

лектиппытар биллэригэр
бары күүсүтүүн ууран
үлэлинибит. Ого — билин-
сарынгымыт, нэлэр иэ-
килбит. Иини тэгиэн-чэб-
дик буолуулаатымга
улахан дьонтон барыбы-
тыттан тутулдуулаах. — дии-
н бэлэмнэрин бөлөх оҕоло-
рун атаарымга түмсүүнү
аста ого садын сөбүдүс-
сэйт Т. Г. Гудяев.

Авы күбүн оркуола бо-
руогун атыллыхтаах ово-
лор интиллэбит сэдтрэ-
гар, нини үлэниэтэригэр
ырыа-үнкүү бастытэл
амдаттылар. Ого сэдин
бастыт үлэниэтэригэр
В. С. Еремеева, В. Н.
Филиппова, В. П. Ада-

мовада, Е. Н. Мансимо-
вада, И. К. Лебедева
махтал суруктар туттары,
тынымдар

Кулуун фойетгыг ар-
дор оюулжуга, фото-
выставка көрдөрүлүнү-
лөр, Төрөспүүтэргэ, ни-
тазачилэргэ агаан тох
мурдук концерт көрдөрү-
лүннэ. Коля Адамов, Ро-
за Филиппова, Лина Лу-
ковцева ырчаларын, Са-
ша Филиппов хоһоон аа-
бытын, үгүлүүлэр, акро-
батическая нумэлрдэри
көрөөчүлөр улаханның
бейнэстилэр.

Кырачваннар: китилли,
бит садгарын кытта ара-
сар куннэре, ити мурдун,
үөрүү-көтүү, оонньуу, ку-
лүү ортогутар ааста.

Н. ФИЛИПОВ

H. FISHMANOV.

ТУҲАНЫЛЛЫБАТАХ БЫЛАХ

Ааспыт сайын Халх-
сит отделениетыгар на-
һилиэнэнь уонна төрүөт-
лөр үлэистөрүн күүһүнэн
былах быһыытыгар су-
буотунньуктар тэриллэн,
элбэх сыра, кедоһун тох-
тубута, Хаарыан хампа-
күөх хатыһиарбытын нэр-
дэн бараан сүөһү кыстыгар
бачча ырыымчык аһы-
лымтаах дьылга былахтын.

Хайдахсаа

тын сүөһүгэ сирэппэттибит.
Ол биспыт 30-тан тахса
тонна былахыт таа-
хаалла. Бу хайан туһа
һыллар быладый? Салла-
та тобо кыһамматый? Бы-
һыл сайын былах быһаы-
тыгар субуотунньуктар
эмэс күүттэлэр буолбасты

П. КИРИДЛОВ.

П. КИРИЛЛОВ.

Редактор Н. Е. МАКАРОВ

ВИЫНГИ ААДЫРЫСПЫТ: почтовый индекс 678700. Чурапчы с.
Нарл Маркс уул 26 «а». ТЕЛЕФОННАРЫТ: редактор — 21-332,
отделлар — 21-285, уопсай — 21-505.
Индекс 54967. Газета выходит по вторникам, четвергам и субботам на якутском

«Сага олох»
райкома КПСС
Якутской АССР.
языке Чурапчинская

(«Новая жизнь») — орган Чурептинского
районного Совета народных депутатов
районная типография Госкомиздата ЯАССР.

ЫНАХТАН—1500 кг ИТЭБЭНЭ СУОХ ҮҮТҮ!